

2016 рік**Ла-Хоя, Каліфорнія**

Минув похорон. Я ховаюся в Материній ванній і дивлюся відео про догляд за шкірою шиї. Дешева чорна сукня, яка натирає. Заборонена сигарета. Сиджу на унітазі серед її декоративних кошків, мила у вигляді червоних медуз, наборів чорних рушників. Дим здіймається з мого рота безформними сірими хмарками. Я видихаю його у вікно, де пальми досі гойдаються, іншопланетне сонце досі сяє, а небо таке блакитне, що аж болять очі. У мене за спиною коробка для серветок, повністю обклеєна мушлями. Мабуть, серветок у ній ніколи й не було. Дзеркало над рукомийником взялося тріщиною просто по центру. Щоразу, коли дивлюся на себе в тому люстрі, здаюся розбитою. Розколотою. На мрамуровій стільниці її щоденні парфуми, помада *Chanel Rouge Allure* в золотисто-чорному футлярі. Невеликий набір червоних баночок і пляшечок на срібній талці.

«Для обличчя, люба. Для обличчя, — я чую, як Мати промовляє до мене. — Нам потрібна вся можлива допомога, правда?» Цинічна посмішка красуні, яка знає, що її врода згасає.

«Так, Мамо, — сказала б я. — Але це не про тебе. Тобі зовсім не потрібна допомога».

Я не приглядаюся уважніше.

Натомість дивлюся в телефон, на якому відтворюється відео про догляд за шкірою. Мої очі сухі й зосереджені. Зосереджені на лікарці Марві, яка з підбадьорливим англійським акцентом розповідає про мою бідолашну-бідолашну шию. Насправді відео називається «Як урятувати свою шию». Я його вже дивилася. Це одне з моїх улюблених.

Лагідні, проте рішучі слова лікарки Марви заповнюють ванну кімнату моєї Матері.

— Ми зовсім не дбаємо про шию, — сумовито промовляє лікарка Марва. Вбрана в білу шовкову блузу, вона й справді видається сумною. Неначе оплакує нас і наші бідолашні шиї. — Ми її часто занедбуємо, правда ж?

Вона дивиться простісінько на мене золотавими очима. Я ловлю себе на тому, що киваю, як завжди.

— Так, Марво, — шепочу. — Так, шию занедбують.

— І це трагічно, — зауважує Марва. — Бо шкіра на шиї така тонка.

Хіба Мати не торочила мені те саме? «Шия ніколи не бреше, Бель. Шия правдива, надзвичайно жорстока. Наче дзеркало душі. Вона все виказує, бачиш?» — і вона показала б на власне горло. Я глянула б на горло Матері й нічого не побачила б. Лише білу шкіру, крізь яку проглядалися б блакитні вени.

«Бачу, Мамо», — завжди казала я.

На екрані мого телефона Марва хитає головою, неначе цю правду про шиї їй нестерпно навіть промовляти.

— Яке жакіття, — шепоче вона, гладячи свою шию, — тут може розквітнути? Звісно ж, почервоніння, — наголошує. — Звісно ж, пігментація. Стоншення, ділянки атрофії. А це, по суті, — додає зі сміхом, — тріумвірат жакіть.

Після цих слів Марва відхиляє голову, показуючи неможливо гладеньку білу колону плоті. Без жодної плямки, без жодного сліду. Вона ніжно гладить шкіру долонями з червоним манікюром.

Спостерігаючи, як це робить вона, я й собі починаю погладжувати шию. Не можу стриматися.

Перед моїм внутрішнім зором знову постає спогад про шию Матері. Гладеньку й біду, як у Марви. Завжди прикрашену підвіскою, щоб підкреслити вигини. А на довершення ця раптова пристрасть до ювелірного скла, каміння найдивніших форм. Обсидіановий кинджал. Перекручене темно-червоне серце. Як вона стискала те серце між пальцями. Як дивилася на мене під час відеодзвінків, наче заблукала, а моє обличчя було темним лісом, дзеркалом, у якому вона себе майже не впізнавала.

Коли я зараз гладжу себе по шиї, моє нутро заповнює жах. Не від спогаду про Матір, хоч мені й соромно це визнавати. А тому, що відчуваю мітки на шкірі, непривабливі кільця тут, і отут, і отут.

— Ваша бідолашна-бідолашна шия, — шепоче Марва, знову хитаючи головою, наче й справді може мене бачити. — Її не завадило б зміцнення й освітлення.

Так, Марво. Зовсім не завадило б.

Стук-стук.

Сильвія. Я це відчуваю. Її маленькі пальчики шкряботять у двері. А потім цукровий тон, який пробирає мене аж до коренів зубів.

— Мірабель? — питає вона. — Міро, ти там?

Нестерпно чути власне ім'я, промовлене цим голосом. Я думаю про голос Матері. Насичений, глибокий, із французьким

акцентом. *Мірабель* я ставала лише тоді, коли вона гнівалася. Вона жодного разу не вшанувала мене іменем Міра, як найбільшого називають нині. Завжди казала *Бель*. Однак ближче до кінця просто спантеличено дивилася на мене. «Хто ти? — шепотіла. — Хто ти така?»

Тепер я заплашую очі, неначе від удару. Сигарета осипається попелом у моїх руках.

Ще один, тепер наполегливіший, стукіт Сильвії.

— Агов? Ти там?

Я не можу ігнорувати Сильвію. Вона спробує зайти. Я побачу, як кришталева ручка на дверях засмикається. А коли вона збагне, що двері замкнені, то принесе для ручки викрутку. Для замка — кредитку. Може, навіть виб'є двері маленькою ніжкою, взутою в *Гиссі*. І все це під усміхненою маскою тривоги.

Я відчиняю двері. Відступаю і розгладжую маленьку чорну сукню. Та хіба це сукня? Радше дивно пошитий мішок. Висить на мені, наче я в глибокій депресії. Може, так воно і є. Звісно ж, цю сукню мені позичила Сильвія. Взяла її з асортименту «Бель на балу» — крамниці одягу, яка належить навпіл їй і моїй Матері. Я там працювала кілька років тому. Перед тим як поїхала з Каліфорнії й повернулася до Монреала. Покинула Материну крамницю, щоб працювати в іншій. «Покинула мене», — могла б сказати Мати.

«Тримай, моя любя», — сказала Сильвія вчора, передаючи мені той сумовитий чорний саван на дерев'яному вішаку. Вона назвала мене «моя любя» — і в мене здригнулася душа.

«Якщо тобі раптом нічого вдягти на... вечірку». Вочевидь, тепер у Каліфорнії так називали похорони. *Вечірками*. Я глянула на чорну безформну одежину й подумала: «А відколи

це Мати почала продавати у своїй крамниці таке гнітюче вбрання?». Мені хотілося відважно відмовитися. Найрішучішим, найхолоднішим «ні, дякую». Але мені й справді нічого було вдягнути. Я нічого із собою не привезла. Ще з минулого тижня я жила, мов у тумані. Відколи мені на роботу зателефонував полісмен.

— Мірабель Нур? — запитав він.

— Так.

— Ви донька Ноель де... Де...

— Де Жарданс, — сказала я. — Це французьке прізвище. Означає «із садів».

І, промовивши ці слова, «із садів», я вже знала. Знала, що саме збирався повідомити мені той коп. Вочевидь, нещасний випадок. Під час прогулянки пізньої ночі. Біля океану, біля краю скелі. Впала на каміння вниз. Вранці чоловік, який вигулював свого сенбернара, знайшов її на пляжі мертвою.

— Що ж, вона любила сенбернарів, — сказала я.

Не знаю, чому таке бовкнула. Я й гадки не маю, як Мати ставилася до сенбернарів. Запала довга мовчанка. Моє горло стиснулося, мов кулак. Я відчувала, як висихає, лишаючи по собі липкість, зволожувальний міст, який я щойно нанесла на шкіру.

— Жодних ознак насильницької смерті, — нарешті сказав коп.

— Звісно ж, — мовила я. — А як інакше?

Я відчувала, як моє тіло стає чимось іншим. Глянула в дзеркало на стіні. То була я в чорній вінтажній сукні, непорушно стояла за прилавком крамниці, стискаючи в руці телефон. Я могла б розмовляти з покупцем.

— Мені дуже прикро, — сказав коп.

Я незмигну дивилася на своє віддзеркалення. Спостерігала, як воно промовляє слова, які я мусила сказати.

— Так. Мені також. Дякую, що повідомили, офіцере. Я ціную, що ви знайшли час на цей дзвінок.

Він наче вагався й не клав слухавки. Можливо, чекав, що я заплачу, але я не заплакала. По-перше, я була на роботі. По-друге, біля мене стояла Персефона, моя шефіня.

— Міро, — сказала Персефона, коли я опустила телефон. — Усе добре?

Вона була вбрана як завжди, наче збиралася на готичний сок-хоп¹. Її напудрене, надто бліде обличчя дивилося на мене із чимось схожим на тривогу. Я розглядала тріщинки в її тональній основі, які було чудово видно під вітринним світлом.

— Моя мати померла, — сказала я, наче повідомляла прогноз погоди. — Впала зі скелі. Її знайшов сенбернар.

А що потім? Ззаду до мене підсунули стілець, на який я і впала. До моїх губ піднесли пляшку настоянки. На смак було наче холодні гіркі сливи. Продавчині у вінтажних сукнях, мої колеги, стали біля мене півколом, шепочучи французькою, що це жакливо, просто жакливо. І що їм так прикро. Хитали своїми зачісками-вуликами й французькими завитками. Усі ті підведені стрілками сумні очі дивилися на мене, і я їх відчувала. Вони чекали, що я заплачу. Боялися, що так і буде. Просто посеред крамниці одягу. По радіо грала «It's My Party». Майже даючи мені своєрідний жакливий дозвіл на це. Я перепросила, що завдала їм клопотів.

— Мені так прикро, — сказала я, не дивлячись їм у вічі.

¹ Sock hop (англ.) — молодіжні танцювальні вечірки, популярні в 50–60 роках ХХ століття. (Прим. перекл.)

— *Mon Dieu*¹, Міро, не перепрошуй, — бурмотіли вони.

Наступної миті на порозі крамниці з'явилася клієнтка і схвильовано глянула на наш маленький гурт.

— Я можу допомогти вам щось підібрати? — гукнула я їй. — Що завгодно? Будь ласка, — сказала, крокуючи до цієї клієнтки, наче вона була світлом у кінці дуже довгого тунелю. — Будь ласка, скажіть, що саме ви шукаєте?

Повертаючись до своєї квартири «убером», я купила квиток на літак до Сан-Дієго, поміж тим посьорбуючи настоянку Персефони, яку вона втиснула мені в руки. Додому я дісталася вже добряче захмеліла. Заледве змогла спуститися в коридор, щоб віддати свого kota Люцифера сусіду, месьє Лему, якого кіт однаково любив більше, ніж мене. Щойно месьє Лем відчинив двері, Люцифер зістрибнув з моїх рук і зник у передпокої.

— Моя мати померла, — кліпаючи, сказала я біля дверей месьє Лема.

— Лишенько, — промовив він і потер обличчя. У месьє Лема була чудова шкіра. Така сяйлива, що я навіть заздрила.

Я часто розмірковувала, в чому його секрет — ферментована сироватка чи якийсь еліксир з міцелієм грибів? — проте так і не наважилася запитати.

— Хочеш зайти випити чаю? — запропонував він.

З виразу очей зрозуміла, що його інфаркт ухопить, якщо я скажу «звісно». Месьє Лем, як і я, був ввічливий, супроти своїх бажань.

— О, ні. Дякую. Мені треба підготуватися до завтрашнього дня, зібрати речі.

¹ Боже мій. (Тут і далі у примітках подано переклад з французької, якщо не вказано інше.)